

# REUMATIZAM

Volumen 58

Broj 2

Godina 2011.

## TRINAESTI GODIŠNJI KONGRES HRVATSKOGA REUMATOLOŠKOG DRUŠTVA HLZ-a

Cavtat, 20.-23. listopada 2011.

Organizator: Hrvatsko reumatološko društvo HLZ-a

Mjesto održavanja: Hotel Croatia, Cavtat

### Organizacijski odbor

Predsjednica: Đurđica Babić-Naglić

Tajnik: Goran Ivanišević

Blagajnik: Porin Perić

Članovi: Nada Čikeš, Božidar Ćurković, Simeon Grazio

### Mjesni organizacijski odbor

Predsjednik: Goran Ivanišević

Članica: Kristina Kovač Durmiš

## SADRŽAJ

## CONTENTS

### PROGRAM

### PROGRAMME

#### PREDAVANJE U SPOMEN DRAGE ČOPA

#### DRAGO ČOP MEMORIAL LECTURE

Nenad Vukojević

Nenad Vukojević

Oko u reumatskim bolestima

13

Eye in rheumatic diseases

#### UVODNA PREDAVANJA

#### INTRODUCTORY LECTURES

Marija Glasnović

Marija Glasnović

Epidemiologija spondiloartritisa

24

Epidemiology of spondylarthritides

Branimir Anić, Mislav Cerovec

Branimir Anić, Mislav Cerovec

Etiologija i patogeneza spondiloartropatija

36

Etiology and pathogenesis of spondyloarthritides

Đurđica Babić-Naglić

Đurđica Babić-Naglić

Klasifikacija spondiloartritisa

39

The classification of spondyloarthritides

Miroslav Harjaček

Miroslav Harjaček

Klasifikacija juvenilnih spondiloartropatija

44

The classification of juvenile spondyloarthritides

Srđan Novak

Srđan Novak

Rana dijagnoza spondiloartritisa

47

The early diagnosis of spondyloarthritis

Dušanka Martinović Kaliterna

Dušanka Martinović Kaliterna

Klinička slika spondiloartropatija

51

Spondyloarthritides - clinical features

|  |     |   |  |
|--|-----|---|--|
| <i>Jadranka Morović-Vergles,<br/>Melanie-Ivana Čulo</i>  |     | <i>Jadranka Morović-Vergles,<br/>Melanie-Ivana Čulo</i>   |  |
| Izvanzglobna obilježja<br>seronegativnih spondiloartritisa   | 54  | Extra-articular manifestations<br>of seronegative spondyloarthritides   |  |
| <i>Kristina Potočki</i>  |     | <i>Kristina Potočki</i>   |  |
| Slikovne metode u prikazu spondiloartritisa  | 57  | Imaging in diagnostics of spondylarthritis  |  |
| <i>Maja Prutki,<br/>Kristina Potočki, Đurđica Babić-Naglić,<br/>Ranka Štern Padovan, Nadica Laktašić-Žerjavić</i>    |     | <i>Maja Prutki,<br/>Kristina Potočki, Đurđica Babić-Naglić,<br/>Ranka Štern Padovan, Nadica Laktašić-Žerjavić</i> |  |
| Uloga magnetske rezonancije<br>u seronegativnim spondiloarthritisima   | 61  | The role of magnetic resonance imaging<br>in seronegative spondyloarthritides                                     |  |
| <i>Božidar Ćurković</i>  |     | <i>Božidar Ćurković</i>   |  |
| Farmakoterapija spondiloartritisa  | 65  | The pharmacotherapy of spondyloarthritis  |  |
| <i>Simeon Grazio</i>   |     | <i>Simeon Grazio</i>  |  |
| Nefarmakološko liječenje<br>bolesnika sa spondiloartropatijama   | 69  | Nonpharmacological treatment<br>of patients with spondyloarthritides  |  |
| <i>Nadica Laktašić-Žerjavić, Porin Perić</i>   |     | <i>Nadica Laktašić-Žerjavić, Porin Perić</i>  |  |
| Ultrazvučna semiologija - usporedba<br>anatomskog nalaza i ultrazvučnog prikaza<br>struktura mišićnokoštanog sustava | 85  | Ultrasonographic semiology - correlation<br>between anatomy and sonography<br>of musculoskeletal tissue           |  |
| <i>Porin Perić, Nadica Laktašić-Žerjavić</i>   |     | <i>Porin Perić, Nadica Laktašić-Žerjavić</i>  |  |
| Vrijednost dijagnostičkog ultrazvuka<br>i power dopplera u detekciji ranog artritisa                                 | 94  | The value of sonography and<br>power doppler in the detection of early arthritis                                  |  |
| <i>Tea Schnurrer-Luke Vrbanić</i>  |     | <i>Tea Schnurrer-Luke Vrbanić</i>   |  |
| Križbolja - od definicije do dijagnoze   | 105 | Low back pain - from definition to diagnosis  |  |
| <i>Ida Kovač</i>   |     | <i>Ida Kovač</i>  |  |
| Nespecifična križbolja vs. radikulopatija  | 108 | Low back pain vs. leg dominant pain   |  |
| <i>Zoja Gnjiđić</i>  |     | <i>Zoja Gnjiđić</i>   |  |
| Pregled konzervativnog<br>liječenja križbolje  | 112 | An overview of conservative<br>treatment for low back pain  |  |
| <i>Tonko Vlak</i>  |     | <i>Tonko Vlak</i>   |  |
| Uloga rehabilitacije<br>u liječenju križbolje  | 120 | The role of rehabilitation<br>in the treatment of low back pain   |  |
| <i>Vladimir Kovač</i>  |     | <i>Vladimir Kovač</i>   |  |
| Što reumatolog mora znati<br>o kirurgiji kralježnice?  | 124 | What a rheumatologist must know<br>about spine surgery?   |  |
| SAŽECI   | 126 | ABSTRACTS   |  |
| SAŽECI S XII. KONGRESA   | 179 | ABSTRACTS FROM THE XII <sup>th</sup> CONGRESS   |  |
| SPONZORIRANA PRIOPĆENJA  | 182 | SPONSORED COMMUNICATIONS  |  |
| SAŽECI UDRUGA BOLESNIKA  | 192 | PATIENTS' ASSOCIATIONS' ABSTRACTS   |  |
| SAŽECI MEDICINSKIH SESTARA   | 200 | NURSES' ABSTRACTS   |  |
| KAZALO AUTORA  | 211 | INDEX OF AUTHORS  |  |